

Dominicus Nieuws Tiel

r.-k. geloofsgemeenschap St. Dominicus
Nummer 1194 v/h Parochieel Kontakt • 17 mei - 5 juli 2026

Meimaand Mariamaand

De maand mei wordt in de katholieke traditie speciaal aan Maria, de moeder van Jezus, gewijd en staat bekend als Mariamaand.

De meimaand is de periode waarin katholieken extra aandacht besteden aan Maria door gebed, verering en devoties zoals het bidden van de rozenkrans, het versieren van Mariabeelden met bloemen, het houden van processies en bedevaarten naar Mariaoord. Deze devotie benadrukt Maria als de hemelse moeder en als de weg naar Christus, zoals paus Paulus VI in de encyciek *Mense Maio* benadrukte.

De toewijding van mei aan Maria vindt zijn oorsprong in de middeleeuwen, toen mei werd gezien als de maand van nieuw leven en bloei, passend bij Maria als bringer van leven door haar moederschap van Jezus. De naam van de maand

mei is afgeleid van de Romeinse moedergodin Maia, die stond voor vruchtbaarheid en groei. Vroeger vierden de Romeinen rond 1 mei de Floralia, een bloemenfeest ter ere van de godin Flora, wat later door de kerk werd omgevormd tot Maria-devotie.

In Italië ontstond het gebruik om de maand mei aan Maria te wijden, en in de 18e eeuw werd dit verder verspreid door boekjes zoals dat van pater Dionisi, waarin dagelijkse gebeden en versieringen van Maria-altaren werden aanbevolen. Paus Pius VII bevorderde deze volksdevotie in de vroege 19e eeuw door aflaten te verbinden aan de praktijk. Tegenwoordig wordt wereldwijd in kerken en gezinnen de meimaand gevierd met gebed, processies en bloemenhulde.

Bloemen, vooral lelies en rozen, symboliseren Maria's zuiverheid en liefde. De meimaand staat zo symbool voor bloei, groei en vruchtbaarheid, en biedt gelovigen een tijd van verdieping van hun geloof en toewijding aan Maria.

Kortom, meimaand is Mariamaand omdat deze maand traditioneel wordt gewijd aan Maria, met een rijke combinatie van religieuze devotie, historische wortels en symbolische betekenis.

In onze geloofsgemeenschap Sint Dominicus kennen wij de traditie om in de maand mei Maria te eren door de Rozenkrans te bidden tijdens het Marialof. Naast het bidden van de rozenkrans zingen we Marialiederen en aanbidden we het Allerheiligste.

Kerkbalans 2026

De stand van de actie kerkbalans t/m 30 april 2026 is: € 35.476,98

Alle schenkers hartelijk dank!

Alle bijdragen zijn hartelijk welkom op: NL15 INGB 0002 5104 01 t.n.v.

H. Suitbertus Kerkbijdrage
H. Dominicus:

- door automatische periodieke bankoverschrijving;
- door het afgeven van een automatische incassomachtiging;
- of door contante betaling in het Parochiecentrum.

Afboekingsdata incassomachtiging kerkbijdrage:

Maandmachtiging rond de 15e van de maand.

Kwartaalmachtiging rond de 15e maart, 15e juni, 15e september en 15e december.

Jaarmachtiging rond de 15e februari.
Werkgroep Kerkbalans

wat is de kerk mij waard?

KERKBALANS

65.000

60.000

55.000

50.000

45.000

40.000

35.476

30.000

25.000

20.000

15.000

10.000

5.000

Betalingen

Wanneer u de juiste betaling op het juiste nummer zet, weet u zeker dat u goed zit. U doet er onze administrateur een groot plezier mee.

Gebedsintenties:

NL84 INGB 0001 4745 57 t.n.v.
R.-K. Parochie H. Suitbertus, Tiel.

Kerkbalansbijdrage:

NL15 INGB 0002 5104 01 t.n.v.
H. Suitbertus Kerkbijdrage
H. Dominicus, Tiel.
Contactpersoon:
de heer P. van den Ende,
tel. 06 49794780

Grafrechten begraafplaats

J.D. van Leeuwenstraat:
NL63 RABO 0151 1977 68 t.n.v.
Administratie R.-K. kerkhof, Tiel.

Abonnementsgeld Dominicus Nieuws:

NL21 RABO 0151 1009 42 t.n.v.
R.-K. Kerkbestuur Suitbertus iz.
Dominicus Tiel.

Andere betalingen:

NL72 RABO 0151 1056 50 t.n.v.
R.-K. Geloofsgemeenschap
H. Dominicus.

Stichting Vrienden van de St. Dominicus:

NL88 RABO 0362 9699 49 t.n.v.
Stichting Vrienden van de
St. Dominicus.

Caritas Werkgroep

H. Dominicus:
NL02 RABO 0151 1524 03 t.n.v.
Caritas Werkgroep H. Dominicus,
Tiel.

Inloophuis, Franciscushof of Tielse maatjes:

NL50 TRIO 0338 6902 55 t.n.v.
Stichting Diaconaal Centrum Tiel
onder vermelding van bestemming.

Colofon

Dominicus Nieuws

verschijnt 7 x per jaar.

Abonnementen en bezorgklachten:

zie rechtsonder bij Parochiecentrum.
€ 25,00 per jaar.

NL21 RABO 0151 1009 42 t.n.v.
R.-K. Kerkbestuur Suitbertus iz.
Dominicus Tiel

Redactie: m.m.v. Mieke van den Besselaar (red), Aad van Dijk, Elly van den Ende, Piet van den Ende, Peter Gruijthuisen, Leen Hofman, Locatieraad, Jolanta Mach, Oecumenische werkgroep Groene Kerk, Schola Cantorum Tiel, Soli Deo Gloria, Marga Stevens (red), Willem Vizee, Truus Vogelzang, werkgroep Dominicus Ontmoetingen, Gerrit Overdijk (eindredactie)

E-mail:

redactiepk@suitbertusparochie.nl

Uitgever: H. Suitbertusparochie

www.suitbertusparochie.nl

Vormgeving en druk:

Stimio Print&Sign
Morsestraat 23, 4004 JP Tiel
Tel. 0344 613636
www.stimio.nl/post@stimio.nl

Kopij

DN 1195 verschijnt op 9 juli a.s.
Kopij voor de periode 12 juli tot en met 6 september 2026 dient **uiterlijk woensdag 24 juni** bij de redactie binnen te zijn. Aanleveren in Word, illustraties als .jpg, **alleen via de email**, redactiepk@suitbertusparochie.nl

Dank voor uw medewerking.

Intenties

Formulieren liggen achter in de kerk en naast de deur van de Inloopkapel. Wilt u de intentie in het DN hebben, dan vóór de sluitingsdatum (zie bij Kopij) doorgeven aan het parochiecentrum (zie hieronder). Een intentie moet binnen zijn uiterlijk donderdag vóór de viering. Intenties voor de zondag, die pas de vrijdag daarvoor zijn ingeleverd, worden niet meer gelezen. Het stipendium voor een gewone intentie bedraagt € 10,00. U kunt betalen per bank: NL84 INGB 0001 4745 57 t.n.v. R.-K. Parochie H. Suitbertus, Tiel.

INHOUD

Op weg naar Pinksteren	3
NLDoet 2026	5
Tentoonstelling Samen geloven in Tiel	6
Soli Deo Gloria jubileum	7
Groene Kerk	8
Nieuws van de Schola	9
Dominicus Ontmoetingen	10
Stadslandgoed Franciscushof	13
Inloophuis	14
Oecumenisch Leerhuis Tiel	15
Plantjesmarkt	15
Reboot & Rise	16
Lezing gemeentelijke woningbouw	17
Poolse paastradities	18
Bedevaart naar Kevelaer	17
Vieringen Dominicusparochie	20

Parochiecentrum

Het Parochiecentrum is open op werkdagen van 9.30 tot 11.00 uur.
Voor een noodgeval kunt u ook buiten deze tijden bellen.

Telefoon: 0344 613701, Sint Walburgkerkpad 3, 4001 MG Tiel

E-mail: secretariaat.tiel@suitbertusparochie.nl **Internet:** www.suitbertusparochie.nl

Dit jaar is het Marialof op dinsdag 12 en dinsdag 19 mei om 19.00 uur in de dagkapel in de H. Dominicuskerk. Naast het Marialof is er ook al enkele jaren een oecumenisch Mariavesper in de meimaand. Dit jaar is de Oecumenische Mariavesper op woensdag 27 mei om 19.00 in de H. Dominicuskerk. Het thema van de Mariavesper is Maria als Verbinder. Maria verbindt het Jodendom en Christendom. Ze komt voort uit de joodse traditie. Haar rol is dragen, ontvangen en wachten.

Heilige Maria,
Dochter van Sion, gezegende vrouw uit het volk van Israël,
Gij zijt de levende brug tussen het oude verbond en de nieuwe dageraad.
In uw schoot droeg Gij de Hoop van Israël, Jezus,
en door uw "Ja" verbond Gij de beloften aan Abraham, Isaak en Jakob
met de vervulling in uw Zoon.

Maria, Joodse Moeder,
Leer ons bidden in de geest van uw volk,
biddend met de Psalmen en vertrouwend op de God van Israël.
Laat uw moederschap een kracht zijn die verdeeldheid heelt,
en help ons, christenen, om onze verbondenheid met de wortels van het geloof te begrijpen en te koesteren.

Als verbindster tussen de synagoge en de kerk,
bid voor vrede in Jeruzalem en overal ter wereld.
Dat wij allen, als kinderen van dezelfde God,
samen op weg gaan naar het licht van uw Zoon.
Amen

De afbeelding op de voorzijde is het beeld van Maria als Sterre der Zee uit de Onze-Lieve-Vrouwebasiliek in Maastricht. Maria wordt Sterre der zee genoemd omdat zij, als volledig mens, zichtbaar blijft boven de chaos van de wereld en de blik van de mens richt op Christus – de ware redding.

Op weg naar Pinksteren

Natuurlijk denken wij bij het aanstaande Pinksterfeest aan het moment dat de Heilige Geest werd uitgestort over de leerlingen van Jezus en dus ook over ons! En dat feit geeft ons een vreugdevolle en fijne opgang naar het Pinksterfeest. We zullen de verzuchting "help ons toch Heilige Geest" wel eens geslaakt hebben wanneer we zien wat er op de wereld en privé in ons leventje zoal aan de hand is en wat ons kan bedroeven, maar Hij is en blijft een gids op ons pad bij alles wat we doen en tegenkomen en dat blijft Hij doen voor alle mensen tot in alle eeuwigheid!

De Heilige Geest blijft immers komen naar alle mensen die naar Hem verlangen, dus ook de zieken, armen en eenzamen onder ons. Een feit waar we ons aan vast kunnen houden! Bij deze wens ik U allen een mooi, gelukkig en zalig Pinksterfeest toe.

Willem Vizee

Kennisgeving van automatisch incasso Dominicus Nieuws

Beste lezers,

Graag informeer ik u van het volgende: voor degenen die ons hiervoor hebben gemachtigd, rond 22 mei wordt de incasso voor het lidmaatschap van Dominicus Nieuws 2026 afgeschreven. De abonnementsprijs voor het parochieblad is gelijk gebleven € 25,00.

Piet van den Ende

U bent bij ons van harte welkom voor al uw ontwerp, dtp, teksten, foto's, drukwerk, printwerk, binnen- en buitenreclame, raamfolies, stickers, autobeleettering, posters, behang etc., maar ook voor een inspirerend praatje natuurlijk...
Een lekker kopje koffie staat altijd voor u klaar!

Morsestraat 23 | 4004 JP Tiel | 0344 61 36 36 | post@stimio.nl | www.stimio.nl

'Samen zorgzaam'
het leven vieren en afsluiten
in de juiste sfeer...

0344 68 32 44
www.scholtusuitvaart.nl

Dominicus Nieuws Tiel

Ook uw advertentie in
Dominicus Nieuws?

tel. 0344 613701
redactiepk@suitbertusparochie.nl

VK VAN KAMPEN | UITVAARTZORG
Telefoon: (0344) 61 38 12
www.vankampenuitvaartzorg.nl

Katholieke Belangenorganisatie voor senioren KBO

Organisatie: KBO Gelderland Afd. Tiel e.o.
Opgericht: 1989
Doelgroep: ouderen boven de 50 jaar
Activiteiten: dagreizen, gezamenlijke maaltijden, ziekenbezoek, belangenbehartiging

Externe activiteiten:
overleg met Gemeente
overleg met andere ouderenbonden PCOB
steun bij aanvraag bijzondere voorzieningen en bij invullen van formulieren o.a. belasting voordelen met KBO Ledenpas

Secretariaat: de heer T. Cuijten, tel. 0344-614385
e-mail kbo_tiel@hotmail.nl

VAN LUIJN NATUURSTEEN

SINDS 1906

GRAFONDERHOUD OP DE BEGRAAFPLAATS

Wij komen voor al uw vragen naar de onderstaande begraafplaatsen toe. Heeft u vragen? Wij zien u graag tussen 8.30-11.00 uur op de begraafplaats.

Wo. 11-3 Tiel, J.D. van Leeuwenstraat
Vr. 13-3 Tiel, Joodse begraafplaats
Za. 14-3 Tiel, Ter Navolging
Wo. 18-3 Tiel, Papesteeg
Wo. 15-4 Ophemert, Hermoesstraat
Wo. 13-5 Geldermalsen, Lange Akker

GEDENKMONUMENTEN GRAFSTENEN EN ASBESTEMMINGEN

Voor een mooi en persoonlijk ontwerp, van standaard tot exclusief. Voorzien van volledige garantie en rechtlegservice.

0344 634477
OOK VIA WHATSAPP BEREIKBAAR

Kerkstraat 4
4001 MB
Tiel
0344-610969
www.esmecoiffure.nl
esmecoiffure.tiel@gmail.com

Gespecialiseerd in pruiken en maatwerk
Medicetual voor hoofdhuid problemen
Gespecialiseerd in krullend haar
24 uur per dag afspraak maken online

30 april 1911

NLDoet 2026

Op vrijdag 14 en zaterdag 15 maart vierden we weer NLDoet – twee prachtige dagen waarop vrijwilligers zich met hart en ziel hebben ingezet.

Op de begraafplaats aan de J.D. van Leeuwenstraat waren veel helpende handen aanwezig. Er werd geschoffeld, gegraven, geveegd, gesnoeid en gepoot. Tussendoor was er ook tijd om samen te genieten van koffie en iets lekkers, wat zorgde voor fijne ontmoetingen en mooie gesprekken.

Dank aan iedereen die heeft meegewerkt om deze dagen tot zo'n warm en waardevol moment te maken. Het was niet alleen nuttig, maar ook heel verbindend.

IN MEMORIAM

Johan Schasfoort
-Johannes Hendrikus-
Weduwnaar van Riet Molendijk

Geboren in Losser, 28 augustus 1937, overleden in Tiel, 11 april 2026
Opgegroeid destijds in het door en door katholieke Twente, verhuisde hij naar Tiel om financieel directeur te worden van de rechtsvoorganger van de Nuon. Van een rooms naar een rood bolwerk met een roomse enclave, Tiel. Johan en Riet wortelden zich snel vanaf 1972 aan de Oranjelaan. Ilse en Frank werden geboren.

Altijd op de achtergrond, een 'binnenvetter', nooit met de borst vooruit, persoonlijke gevoelens moeilijk uitend, een kind van zijn tijd, terwijl hij ook zeer kon genieten van samenzijn, het liefst met een lekker etentje met zijn geliefden. Maar belangrijker nog, zijn leven lang actief betrokken bij maatschappelijke organisaties: in de sport, de plaatselijke politiek, en niet te vergeten zijn kerk, de Dominicus. Jarenlang collectant, lid van de vrienden van Dominicus, het parochieblad rond brengen, regelmatige deelnemer aan het Marialof, ja zelfs het periodiek schoonmaken van de kerk ervoer hij als zijn opdracht. Diep gelovig en trouw. Twee dagen voor zijn overlijden ontving hij van Aad van Dijk, in het bijzijn van zijn kinderen de ziekenzegening, kracht voor het laatste stukje dat hij hier moest gaan, vol vertrouwen. In een viering van Woord- en gebed hebben wij hem 18 april uitgeleide gedaan, hem toevertrouwd aan de handen van de levende God. Tekenend voor Johans leven, hij was een fervent 'reviaan', is de tekst van Gerard Reve op zijn gedachtenisprentje:

*'Je gaat dood of je blijft leven,
het gaat altijd goed'*

Wanneer je je best doet in hiernumaals hoeft je geen zorgen te maken over hiernumaals.

Dat Johan mag zijn in Gods eeuwig licht.

Klaas Faber

Lekker op weg met een auto

van **MULDERS.**

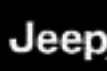

Scan de QR-code of bezoek ons via: www.mulders-autogroep.nl.

Mulders Tiel
Franklinstraat 2, 4004 JK Tiel
0344 616 147

Mulders Culemborg
Rolweg 45, 4104 AV Culemborg
0345 470 960

Mulders Nijmegen
Weurtseweg 301, 6541 AT Nijmegen
024 350 3000

Tentoonstelling Samen geloven in Tiel

Op de vijfde verdieping van het Flipje en Streekmuseum wordt een bijzondere tentoonstelling voorbereid onder de titel "Samen geloven in Tiel - Persoonlijke geloofsverhalen van en voor Tielenaars".

Het Flipje en Streekmuseum is in de afgelopen jaren opnieuw ingericht aan de hand van thema's. De vijfde verdieping van het museum is gereserveerd voor verhalen van Tielenaars.

In de zomer is daar de tentoonstelling 'Samen geloven in Tiel, persoonlijke verhalen' te zien. Het Flipje en Streekmuseum heeft daarvoor contact gezocht met Tielenaars die samen met hen een tentoonstelling willen neerzetten over 'Samen geloven in Tiel, persoonlijke verhalen', 'portretten' van en door Tielenaars. Een tentoonstelling die samen gemaakt wordt - met ideeën, verhalen en objecten van Tielenaars.

Ook de Locatieraad van de Dominicuskerk is hiervoor benaderd. De gedachte was om een aantal leden van de Tielse geloofsgemeenschap te vragen of zij met Anneke Kolkman, curator van het Museum, een presentatie met persoonlijke verhalen en objecten te maken. In de afgelopen weken zijn vier mensen bereid gevonden om hier hun medewerking aan te geven. Samen met Anneke zijn zij aan de slag gegaan. Dat leidde tot boeiende beeldende verhalen. In de komende periode worden die verhalen tot één geheel gemaakt. Eén van de deelnemers zal dat verhaal in een korte video vertellen. Deze video en de gekozen objecten die bij de persoonlijke verhalen horen, zullen op de vijfde verdieping te zien gaan zijn.

Flipje en Streekmuseum Tiel, Plein 48 te Tiel.

Geloven doe je samen

R.K. zangkoor "Soli Deo Gloria"

30 april 1911

1911

30 april

2026

Op zondag 26 april vierden we in onze Dominicuskerk in de zondagviering het feit dat we op bovenstaande datum 115 jaar bestaan als koor. Paul van der Ven ging voor en in de overweging ging hij onder andere in op de stem die een koor heeft binnen een viering. Zelf mag ik dat ook weleens ervaren tijdens het zingen, als het lied wat we zingen me raakt, en dat is eigenlijk een cadeautje. Toen ik via google ging zoeken naar hoe een kerkviering er 100 jaar geleden uitzag werd ik niet wijzer, maar ik kwam er wel achter dat de katholieke bevolking van Tiel vele jaren in een schuilkerk kerkte. Tiel was toen hoofdzakelijk protestant en de katholieke aanhangers mochten toen niet officieel praktiseren. Pas halverwege de 19e eeuw werd er weer een echt kerkgebouw voor de katholieke bevolking gebouwd en juist dat gebouw brandde in 1938 helemaal af.

Na de viering was er net als altijd koffie of thee en de locatieraad had ook heel feestelijk voor een minitompoes bij de koffie gezorgd. De kerk en het koor hebben daar heerlijk van genoten, helaas was er een tekort om iedereen te trakteren.

Als afsluiting van ons jubileum gingen we op zaterdag 2 mei opnieuw in de St. Jan van Den Bosch zingen. Een paar maanden geleden hebben we daar ook gezongen en na afloop

werden we opnieuw uitgenodigd om nog eens te komen zingen. Het leek ons erg leuk om als een soort "nabrander" van onze koor-verjaardag om op 2 mei te gaan, zodat we voor en na 30 april als koor onze stem lieten horen. Natuurlijk hoort bij Den Bosch een Bossche bol, dus als onderdeel van ons jubileum hebben we daar heerlijk zitten snoepen van een bakkie leut met een echte bol van De Groot.

Wij gaan weer over tot de orde van de dag en voorlopig weer gewoon iedere week repeteren en voor we het weten is er misschien wel weer een jubileummoment.

*Met een vrolijke noot groet van Soli Deo Gloria,
Elly van den Ende*

Schoonmaak kerk

Op dinsdag 16 juni is het weer schoonmaken van onze kerk!

We beginnen 's morgens om 09.30 uur; ingang via de Ondertoon.

Komt u een keertje meedoen? Vele handen maken licht werk en u kunt per keer beslissen of u tijd heeft.

Alvast hartelijk bedankt!

Omdat de schepping roept om een kerk die zorg draagt.

Veel mensen weten misschien wel van het bestaan van de GROENE KERK WERKGROEP, maar zijn niet op de hoogte van het werk wat deze oecumenische groep verricht.

Daarom heeft Leen Hofman een afspraak gemaakt met twee leden van de werkgroep; Cornel Kirpestein en Mieke van den Besselaar voor een interview.

Hoe het begon

'Op de website van de Groene Kerk las ik dat de Prot. Gemeente Tiel en de R.-K. Heilige Suitbertusparochie al sinds 2017 aangesloten zijn bij De Groene Kerk'.

Zijn jullie samen, tegelijkertijd aangesloten bij De Groene Kerk?'

Het antwoord was een duidelijk 'Ja!'

Belangstelling om aan te sluiten bij de Groene kerk is begonnen binnen de Protestantse Gemeente. Jaap Baas en ds. Leen de Ronde initieerden de overstap van Kerk en Milieu naar De Groene Kerk. "Tegelijkertijd", aldus Cornel, "sloten wij, Sjaan van der Werk en ik, ons aan bij de werkgroep. Hier wordt kort daarop pastor Ed van de Moosdijk van de Dominicuskerk betrokken bij dit initiatief."

"Op de website van de Groene Kerk", gaat Mieke verder, "staat dat de Suitbertus-parochie is aangesloten bij de Groene Kerk, maar van alle daar bij aangesloten geloofsgemeenschappen behoort alleen de Dominicuskerk uit Tiel bij *De Groene Kerk*." 'Dus jullie zijn een oecumenische werkgroep die aangesloten is bij de Groene Kerk?' "Ja, voor zo ver we weten ook de enige oecumenische werkgroep in Nederland."

Wat doet de werkgroep 'Groene Kerk'?

De Groene Kerk probeert jaarlijks aandacht te besteden aan verschillende thema's die met duurzaamheid en gerechtigheid te maken hebben.

"We houden", zo vertelt Mieke, "ons onder andere bezig met bezuiniging op energie. Er zijn in de Dominicus, en ook in de Ontmoetingskerk overal ledlampen en radiatorknoppen geplaatst en waar mogelijk is isolatie aangebracht. Maar we werken als werkgroep ook aan bewustwording in onze geloofsgemeenschappen door ons te laten inspireren door teksten uit de Bijbel; wat zegt de Bijbel over de schepping en over onze rol als goede rentmeester. Zo hebben we verschillende informatie avonden georganiseerd met 'groene' theologen, en een workshop 'God in de supermarkt'.

We werken jaarlijks mee aan de gezamenlijke oogst-dankdienst.

Maar ook namen we deel aan een klimaatmars en in 2025 aan de pelgrimstocht voor het klimaat.

Tegelijkertijd hebben we het zelf als werkgroep ook nodig om geïnspireerd en enthousiast te blijven. Wij realiseren ons wel dat zoeken naar duurzaamheid in je eigen leven een proces is, en dat iedereen daarin zijn of haar eigen tempo heeft.

Een mooi succes is dan dat er nu wel aan bijvoorbeeld de vleermuizen in de toren van de Dominicuskerk wordt gedacht.

Die beestjes vlogen door een opening naar binnen, maar eenmaal in de toren konden ze, ondanks hun geavanceerde radarsysteem, de uitweg niet meer vinden. Dat is nu opgelost. Ze kunnen naar binnen én ook weer naar buiten vliegen.

De werkgroep werkte vorig jaar in de Ontmoetingskerk mee aan een themadienst 'de schepping ervaren'.

En concreet wordt er zoveel mogelijk Fair Trade ingekocht."

De werkgroep heeft in december ook een stand ingericht in de Ontmoetingskerk tijdens 'Licht op December'.

De werkgroep

'In 2021 heeft er op de cover van het juni/juli nummer van Groene Kerk een foto van vijf leden van de werkgroep gestaan. Bestaat deze werkgroep nog in deze vorm?'

"Grotendeels wel", antwoordt Mieke, "de leden zijn trouw. Alleen Ed van de Moosdijk en Leen de Ronde, die niet op de foto staat, zijn uit de werkgroep gegaan en voor hen in de plaats, omdat we er ook een voorganger bij wilden

hebben, is Peter Gruijthuijsen er bij gekomen.

Graag maken we van de gelegenheid gebruik om leden van onze geloofs-gemeenschappen uit te nodigen zich bij ons aan te sluiten! Versterking kunnen we zeker gebruiken, en bovendien hebben nieuwe leden ook weer hun eigen inbreng.

We gaan ook elk jaar naar een landelijke bijeenkomst van de Groene Kerken, daar pikken we informatie op die voor ons relevant is, waar we wat mee kunnen. Zij voorzien ons ook van materiaal.”

Daarnaast maken we veel gebruik van de landelijke website ‘groenekerken.nl’, want, zo lees ik op deze website: De schepping roept om een kerk die zorg draagt.

Hoe ziet het programma voor 2026 er uit?

“Allereerst natuurlijk de plantjesmarkt bij het Inloophuis op 30 mei aanstaande.

Er is al een oproep in SamenKerk en DominicusNieuws gedaan om plantjes, zaad en zaailingen in te brengen, zodat er op 30 mei een mooi aanbod aan alles wat groen is aangeboden kan worden.

De plantjes worden voor een klein prijsje verkocht en de opbrengst is bestemd voor het Inloophuis. De markt wordt georganiseerd door de werkgroep Groene Kerk, de Franciscushof en het Inloophuis. We hopen op mooi weer, mooie plantjes en een mooie opbrengst.”

“Daarnaast zijn we een activiteit aan het voorbereiden over het thema ‘water’. In het najaar. Hoe gaan we verstandig om met ons water, hoe beperken we het gebruik, hoe kunnen we bijdragen om het oppervlaktewater schoon te maken en te houden enz.”

Tenslotte:

‘Reboot and rise’.

Trek je schoenen aan en sta op’ is een toerustingcursus om van moedeloosheid naar hoop te komen. Bestemd voor mensen die bijvoorbeeld moeite hebben met het omgaan met de klimaatproblemen. Wat kunnen we, en heeft het wel zin? Het doel is de deelnemers toe te rusten om meer hoop te krijgen om van daaruit perspectief voor de toekomst te ontwikkelen. Ook wij als leden van de werkgroep nemen deel aan deze cursus.

Twee zaterdagen in juli, voor 100€ per persoon. Maximaal 20, minimaal 10 deelnemers.

Mensen die belangstelling hebben, kunnen meer informatie krijgen via groenekerk@pgtiel.nl of zich aanmelden via walburginspireert.nl

En hiermee wordt het prettige gesprek met twee enthousiaste dames afgesloten.

Mieke en Cornel, bedankt.

Leen Hofman

(dit interview is ook geplaatst in een speciale editie van SamenKerk)

Nieuws van de Schola

Op zondag 3 mei zong de Schola tijdens een Mariaviering in de Sint-Jan in 's-Hertogenbosch. Ook vorig jaar waren we daar te gast, toen op zaterdag, nu op zondag, in een volle kerk. Opnieuw was het een hele belevenis. In de stad hingen veel blauw-witte vlaggen ter ere van de Mariamaand. In de kerk was ook het gilde van St.Barbara uit Dinther aanwezig met trompetgeschal, tromgeroffel en vendels. Bijzonder was dat voor de viering een Augustijnse Maria-antifoon gezongen moest worden, omdat de huidige paus Leo XIV, een Augustijn, veel eerbied voor Maria heeft. Het verslag van het optreden staat in het nummer van Hartslag.

De Schola zingt weer op 7 juni a.s. Dan is het Sacramentsdag en kardinaal Eijk is de voorganger.

Het belooft een feestelijke viering te worden met mooie Gregoriaanse gezangen. De vaste gezangen kunnen deels meegezongen worden.

Walburg verwelkomt Dominicus Ontmoetingen

Voor het seizoen 2025-2026 is weer een interessant en gevarieerd programma samengesteld. De succesvolle thema's van eerdere activiteiten zijn aangevuld met de suggesties die we kregen voor nieuwe thema's. We kijken uit naar onze ontmoetingen. Je bent van harte welkom!

Agenda²⁶

do 16 + do 23 apr Bibliodrama: meedoen in het verhaal | Peter Minnema

Bibliodrama is een unieke manier om het bijbelverhaal en het eigen levensverhaal met elkaar te verbinden. We worden uitgenodigd om in het verhaal te gaan staan op de plek die ons raakt. De spelleider helpt ons om ons daarvan bewust te worden en dit met elkaar te delen. Elke deelnemer is vrij om mee te doen op zijn/haar eigen manier. Bibliodrama heeft twee bijeenkomsten!

Spiritualiteit | € 5,00 p.p. | 11.00 – 14.00 uur | Parochiecentrum, St. Walburgkerkpad 3, Tiel | Aanmelden: per mail

do 7 mei 'Op pad met heiligen' | Onder begeleiding van Peter Schipper

Door de eeuwen heen hebben heiligen tot de verbeelding gesproken. Ze stonden pal voor hun geloof, zelfs als dat leidde tot de uiterste consequentie, hun leven. Door hun voorbeeldige levenswijze of opoffering dienen ze miljoenen tot inspiratie, steun en kracht. Ze worden aangeroepen in ziekte of in nood. Nog steeds worden inspirerende en helende personen zalig en vaak daarna heilig verklaard. Onder hen Peerke Donders, de Apostel der melaatsen en Titus Brandsma, die zijn medegevangenen in Dachau tot hoop en bemoediging diende. Duizenden lopen begeistert door Japans met lange pad naar Santiago de Compostella. Er zijn honderden heiligen en heiligen die verdwalen beperken we ons tot ons eigen Rivierenland. Welke heiligen werden hier vereerd? Wat zeggen zij ons nu nog? Waarom stond er vroeger een beeld van de heilige Christoffel op de Lekpoort in Culemborg. En wat vertelt ons het beeld van de heilige Nicolaas met aan zijn voeten een kuip met drie kinderen? We gaan het samen ontdekken en we laten ons inspireren.

Kunst | € 5,00 p.p. | 11.00 – 14.00 uur | Parochiecentrum, St. Walburgkerkpad 3, Tiel | Aanmelden: per mail

do 21 mei Over Maria Magdalena – ‘Maria - kroongetuige, zondaar, feminist’ Lezing door Klaas Faber

Maria Magdalena wordt gezien als de vrouw die misschien wel het dichtst bij Jezus stond, de apostel der apostelen. En tegelijkertijd wordt ze beschouwd als een zondaar. Haar complexe personage is een van de meest tot de verbeelding sprekende in de Bijbel. Hoe kan dat? Wie was zij? Samen op zoek naar de Bijbelse wortels van Maria Magdalena.

Spiritualiteit | € 5,00 p.p. | 11.00 – 14.00 uur | Parochiecentrum, St. Walburgkerkpad 3, Tiel | Aanmelden: per mail

do 4 jun Death in Venice (Dood in Venetië) Filmpresentatie door Joke van Winden

Death in Venice is een film naar de gelijknamige roman van Thomas Mann. Componist Gustav von Aschenbach gaat voor zijn rust naar Venetië en raakt daar gefascineerd door de jeugdige schoonheid van Tadzio. Gustav ontwikkelt een zorgelijke obsessie voor de jongen en volgt hem door Venetië terwijl de stad langzaam in de greep raakt van een cholera-epidemie. Een prachtige film die je raakt en aan het denken zet over kunst, liefde en sterfelijkheid. Een echte filmklassieker.

Film | € 5,00 p.p. | 11.00 – 14.00 uur | Parochiecentrum, St. Walburgkerkpad 3, Tiel | Aanmelden: per mail

do 18 jun In de ban van Dante Lezing door Marian van Caspel

Vanaf de eerste publicatie begin 14e eeuw hebben kunstenaars Dante's Divina Commedia uitgebreid geïllustreerd. Velen van hen raakten er totaal van in de ban. Botticelli (ca. 1445-1510) spendeerde zoveel tijd aan het illustreren van het dichtwerk dat hij in financiële problemen kwam. In de laatste jaren van zijn leven leerde William Blake (1757-1827) nog Italiaans om het werk te kunnen illustreren. Dante Gabriel Rossetti (1828-1882) was alleen al door zijn naam voorbestemd zich te verbinden met Dante. En Dali maakte tussen 1951 en 1960 honderd aquarellen als illustraties bij de Divina Commedia, bij elke canto één. Tijdens de lezing krijgen de toehoorders aan de hand van hun illustraties een goede, eerste indruk van het meesterlijke dichtwerk van Dante.

Kunst | € 5,00 p.p. | 11.00 – 14.00 uur | Parochiecentrum, St. Walburgkerkpad 3, Tiel | Aanmelden: per mail

DEELNEMEN

Aanmelden per e-mail naar mvdBesselaar@telfort.nl onder vermelding van de onderwerpen die je gekozen hebt. Alle aanmelders ontvangen een bevestiging van hun inschrijving en een uitnodiging per bijeenkomst. De deelnamekosten dienen ter plaatse te worden voldoen.

WE VIERN EEN LUSTRUM!

Dominicus Ontmoetingen bestaat 5 jaar. Tijd voor een feestje! Dat doen we met een nieuw 'jasje' in een nieuwe vormgeving. De 'Ontmoetingen' worden onderdeel van lokale Walburg-activiteiten. Verder zijn er geen veranderingen. De vertrouwde werkgroep verzorgt de bijeenkomsten. We zien elkaar nog steeds op donderdagochtend en ook de lunch blijft vast onderdeel van het ontmoetingsprogramma!

Door de toekenning van een subsidie van *Stichting Oud Burger Mannen- en Vrouwenhuis* te Tiel kunnen we de prijs per deelnemer laag houden. Daarvoor zijn wij zeer erkentelijk!

De werkgroep Dominicus Ontmoetingen: Thea Merks, José Heslenfeld, Saskia Lichtenbeld, Agnes Verbeek, Heleen Schoots en Mieke van den Besselaar

Installatiebedrijf D. A. Schoots & Zn VOF

In verband met onze groeiende order
portefeuille zijn wij per direct op zoek naar:

- ▶ Dakdekker / Zinkwerker.
- ▶ Loodgieter voor klein klantenwerk.
- ▶ Service monteur.
- ▶ Installatiemonteur t.b.v. renovatie
en nieuwbouw.
- ▶ 55 plusser en leerlingen ook welkom.

Voor vragen mail naar info@shootstiel.nl
of tel **0344-613859** je kunt dan vragen naar
Rob of Gradus Stap.

Schildersbedrijf
J.v.d. Berg

Adres
De Hennepe 300
4003 BJ Tiel

Mobiel
06 - 42 83 21 58

Frans institoot
priesteropleiding aartsdiaken

H
Sinds 1870

Den Haan
Uitvaartverzorging
vertrouwd en betrokken

Molenstraatje 36, 4001 CB Tiel
03 44 61 36 91
info@denhaanuitvaartverzorging.nl
www.denhaanuitvaartverzorging.nl

Uitvaartverzorging Jan Tijssen

Kloosterstraat 10
4001 NC Tiel
Telefoon 0344 61 30 07
b.g.g. 06 51 591 128
E-mail: jantijssen@uvjt.nl

Kijk eens op onze website
www.uitvaartverzorgingjantijssen.nl

Net iets persoonlijker en geheel volgens uw eigen wensen

NATUURSTEEN
SINCE 1880

STEENHOUWERIJ PETER RIJKSEN
maatwerk in natuursteen

Tel. +31 (0)6-16170401
info@steenhouwerijrijksen.nl

www.steenhouwerijrijksen.nl

Franciscushof, de tuin waar mensen aarden en welkom zijn

Misschien wel de mooiste tijd van het jaar

Je kunt erover twisten, maar waarom zou je dat doen. We komen uit de wintertijd waarin er weinig op de tuin te doen was en vooral weinig te beleven. Dan is het niet zo gek dat je in het vroege voorjaar al snel enthousiast wordt als er weer van alles omhoog komt.

De pruimen

Het is nu april. Denk eens aan de pruimenboom. We hebben er drie op een rijtje staan. Tot nu toe hebben we er nauwelijks pruimen uit kunnen plukken. Maar dit jaar!

Je ziet dat we wat extra zorg eraan hebben besteed, paardenmest rond de boom en wat afgedekt – en, oh wonder, dit jaar staan alle drie de bomen met een uitbundige bloesem. Dat belooft wat! Ondertussen is de bloesem al weer weg en hebben de bijen het werk overgenomen, althans dat hopen en verwachten we. Op naar een rijk pruimenjaar.

Voorkeuken

In de kas is ook van alles aan het ontkiemen. We zaaien daar heel wat voor, om het later op de bedden uit te poten. We hebben geleerd dat we bijvoorbeeld alle bonensoorten moeten voorkeuken in de kas, want als we bonen leggen in de volle grond (dat is de term: bonen leg je, en als het buiten is heet dat de volle grond) dan zijn de meeste bonen voor de kraaien en roeken en allerlei andere gevleugelde dieren, waarvan het evangelie dan fraai zegt: “ze zaaien niet en maaien niet, maar jullie hemelse vader voedt ze” (Matteus 6). De plantjes laten ze wat makkelijker met rust.

Het vogelbosje

Een jaar of vier geleden hebben we via een interkerkelijke crowdfunding een paar honderd euro bij elkaar geharkt om een stukje leeg terrein wat mooier aan te kleden, niet alleen voor onszelf maar ook voor de vogels des hemels en voor de bijen die we op de tuin graag zien blijven komen. We hebben bomen en struiken aangekocht en het leverde een fijn aangekleed stukje op onze Franciscushof op. Maar moet je nu eens kijken: wat een prachtige kleurenexplosie het in deze tijd oplevert. En dat samen met de watertonnen in de vijver met rotsstenen en rotsplantjes. Het maakt onze tuin tot een lusthof. Dank dus voor de sponsors.

Tenslotte

We hebben nu asperges in mooie hoeveelheden, zowel witte als groene. We oogsten rabarber die groot uitgroeit en de aardbeien bloeien beloftevol. Met andere woorden: misschien is het wel de mooiste tijd van het jaar.

Aad van Dijk
(voor bestellingen: 06
48790668)

Vrijwilligerswerk verlaagt het risico op somberheid

Deze tekst kreeg ik van een vrijwilligster op een klein uitgeknipt stukje uitgeknipt papier uit een artikel. Wat er nog meer in het artikel stond, moet ik u schuldig blijven, maar laten we samen eens kijken wat deze zin nu precies inhoudt.

Als ik het opzoek via Google AI, lees ik dat het onbetaald helpen van anderen of de samenleving kan bijdragen aan een betere mentale gezondheid en de kans op depressieve gevoelens vermindert. Het is een bewezen manier om stress en angsten tegen te gaan en zorgt voor meer zingeving en eigenwaarde.

Ik kan mij helemaal vinden in de omschrijving van AI van de invulling en betekenis van vrijwilligerswerk en ik zou het niet anders verwoorden. Vrijwilligerswerk heeft een grote meerwaarde voor de vrijwilliger zelf die iets betekent voor de medemens en de maatschappij, maar ook voor degene voor wie hij of zij dat vrijwilligerswerk doet.

Als ik kijk hoe waardevol de vrijwilligers zijn voor het Inloophuis en zijn gasten, blijkt iedere vrijwilliger waardevol op zijn eigen manier. Onze vrijwilligers werken in verschillende samenstellingen en de meesten zien elkaar tijdens een vrijwilligersvergadering. Tijdens de laatste vrijwilligersvergadering hadden we het thema 'feedback' doorgenomen. Iedereen heeft eigenlijk wel een idee van wat feedback inhoudt, maar het is altijd goed om het nog eens onder de aandacht te brengen. Met goede

communicatie en respectvolle feedback zorg je ervoor dat iedereen met meer plezier zijn vrijwilligerswerk doet.

Er zijn in het Inloophuis vrijwilligers die één specifieke functie willen doen maar er zijn ook enkele vrijwilligers die graag meerdere functies willen doen in het Inloophuis. Een van deze vrijwilligers is Fred. Fred heeft jarenlang gekookt voor onze gasten in het Inloophuis en als het

nodig was, was Fred ook gastheer. In goed overleg hebben we afgesproken dat Fred stopt met koken, maar wel zijn functie van gastheer blijft vervullen. We hoeven niet bang te zijn dat Fred zich nu gaat vervelen, want Fred doet nog bij vijf andere organisaties vrijwilligerswerk, naast het werk in het Inloophuis.

Stappen we over naar enkele activiteiten in het Inloophuis:

- o De workshop digitale vaardigheid was ook deze keer zeer interessant. Negentien mensen namen deel. Er was veel informatie over wat er kan gebeuren met je digitale nalatenschap. Voor ons was vooral nuttig om te weten is wat je daar zelf in kan doen om dit zo goed mogelijk achter te laten voor je nabestaanden. Met deze kennis konden we naar huis om zelf aan de gang te gaan.

- o 3 mei was alweer de laatste bijeenkomst van de sjoelcompetitie. Spannend nog, wie deze keer de wisselbeker ging winnen.
- o Nu het sjoelen 3 mei stopt, komt daarvoor het darten in de plaats. We starten 10 mei.
- o De pub quiz gaat ook van start in mei.
- o De maaltijden zijn nog altijd favoriet. Ze worden tot grote voldoening gegeten door onze gasten. Zo is de laatste boerenkool van de Franciscushof, onze biologische moestuin, met een heerlijk stuk worst voorgezet aan onze gasten.
- o Zo langzaam komen er ook weer zomergroenten uit de Franciscushof en daarbij horen ook asperges. De eerste pan soep van deze asperges is alweer bereid voor onze gasten.
- o Al deze activiteiten worden door vrijwilligers georganiseerd en uitgevoerd.

Zo zie je maar weer hoeveel mensen ook in ons Inloophuis, ieder op zijn eigen manier, bezig zijn met vrijwilligerswerk. Ik ben dan ook benieuwd wat onze vrijwilligers zelf vinden van de bewering dat vrijwilligerswerk het risico op somberheid verlaagt.

*Truus Vogelzang
Coördinator Inloophuis Tiel*

VOORAANKONDIGING

Oecumenisch LEERHUIS najaar 2026

In het najaar gaat een nieuw oecumenisch LEERHUIS plaatsvinden.

De eerste contouren van het thema worden zichtbaar.

Maar de data zijn al wel vastgelegd:

- **Woensdag 30 september**
 - **Woensdag 7 oktober**
 - **Woensdag 28 oktober**
 - **Woensdag 4 november**
- 's avonds van 20.00 – 21.30 uur.

De bijeenkomsten vinden afwisselend plaats in De Drumptse Hof en het Parochiecentrum van de Dominicuskerk.

In het volgende nummer van dit blad wordt het gehele programma van het LEERHUIS vermeld.

*De oecumenische werkgroep Leerhuis:
Detlef Bohlken, Peter Minnema, Aad van Dijk, Joke van Winden en Mieke van den Besselaar*

Het oecumenisch Leerhuis Tiel wil gelovigen de mogelijkheid bieden te komen tot verdieping van geloof: met elkaar kijken naar de vragen die het geloof voor ieder met zich meebrengt, eerder dan het geven van kant en klare antwoorden. Het is een gezamenlijke ontdekkingsstocht.

En dan is het 30 mei eindelijk zover! Plantjesmarkt!

Dé kans om je tuin, terras of balkon te verfraaien met een diversiteit aan liefdevol opgekweekt groen!

Op 30 mei as. houden de Franciscushof, Het Inloophuis en de Groene Kerkwerkgroep een plantjesmarkt.

- De plantjesmarkt wordt gehouden bij het Inloophuis, Dr. Schaepmanstraat 23 te Tiel
- Van 14.00-14.30 uur kunnen daar de plantjes, stekken, zaden etc. worden ingebracht.
- Alle plantjes graag voorzien van een naamlabel, zodat de koper weet wat hij koopt.
- Omdat de markt een half uurtje later begint, kun je bij het Inloophuis koffie, thee, limonade en cake in allerlei soorten krijgen om op een gezellige manier even de tijd te overbruggen.
- De plantjes worden tegen kleine prijzen verkocht. De organisatie zorgt voor het prijzen van verkoopwaren.
- De markt is van 15.00-17.00 uur, dus kom de plantjes kopen! Breng contant geld mee, er kan niet gepind worden.
- De opbrengst van de verkoop van de plantjes is bestemd voor het Inloophuis.

We hopen op veel groene inbreng!!

En op veel groene kopers!!

Neem je kans op uitbreiding van je groen met mooie eigen kweek!!!

*De Groene Kerkwerkgroep,
Cornel Kirpestein, Sjaan van de Werk, Jaap
Baas, Peter Gruijthuijsen en Mieke van den
Besselaar*

Walburg presenteert

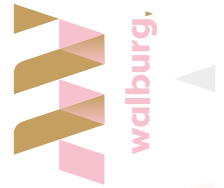
za 20 en 27 jun 2026, 9.00 - 17.30 uur

Reboot & Rise

Hoopvolle perspectieven in deze wereld - tweedaags programma

Maaïke Graafland en Pieter v.d. Toorn

Parochiecentrum, St. Walburgkerkpad 3, Tiel
Kosten: €100 p.p. voor 2 dagen incl. lunch | 10-20 deeln.
Aanmelden via walburginspireert.nl

za 20 en 27 jun 2026, 9.00 - 17.30 uur

Reboot & Rise

Hoopvolle perspectieven in deze wereld - tweedaags programma

In deze wereld word je soms moedeloos of hopeloos door alle gebeurtenissen die elkaar opvolgen. Tijdens deze twee dagen gaan we op zoek naar manieren om met die wereld om te gaan. In de twee dagen nemen we je mee door middel van allerlei oefeningen, wandelingen, meditaties en gesprekken. Hierin leer en ervaar je met elkaar om met actieve hoop in deze wereld te bewegen.

Het is een programma wat je tot rust en reflectie brengt over wat de wereld met je doet.

Je raakt geïnspireerd om de wereld met andere ogen te zien zodat je door kan gaan met kracht en hoop voor de wereld. Dit alles doe je met mensen die dezelfde ideeën en gevoelens hebben als jij. Wees welkom om met ons mee te gaan.

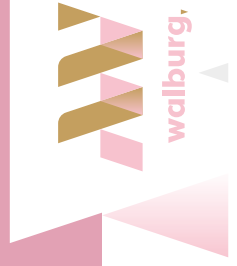
Over het programma

Het programma volgt de spiraal, bedacht door Joanna Macy, welke uit vier verschillende stappen bestaat. We spreiden de vier thema's over de vier dagdelen van de cursus uit.

Pieter v.d. Toorn en **Maaïke Graafland** studeerden allebei theologie, waarna Pieter als straatpastor aan de slag ging in Arnhem en Maaïke lesgeeft aan hbo-studenten die docent Godsdienst/Levensbeschouwing willen worden bij de CHE.

Zij hebben beide een hart voor deze wereld en haar natuur en daarom richtten zij 'Reboot & Rise' op, om henzelf en anderen een manier te bieden om met de crisissen in de wereld om te gaan.

Aanmelden via walburginspireert.nl
en info@walburginspireert.nl

Wolburg presentieert

zo 2, 16 en 30 aug 2026, 13.45 - 17.00 uur

Film & thé complet

3 inspirerende films

In de zomermaand augustus 2026 organiseert Dominicus Ontmoetingen drie keer een gezellige middag met Film & Thé Complet. Onder het genot van een heerlijk kopje thee met lekkernijen samen kijken naar een mooie film.

Programma
13.45: Inloop met thee en lekkers
14.00: Een inleiding op de film, waarbij we deze gaan bekijken.
Na afloop van bespreking met thee en lekkers
17.00: Einde

Aanmelden
Ziel een email aan aanmelden@wolburg.nl
Alle inschrijvers ontvangen een hereniging en een uitnodiging per bijeenkomst.
De kosten bedragen €5,- per persoon per bijeenkomst, ter plaatse te voldoen.

Elke deelneming van een andere organisatie of afgelegen gemeente is niet mogelijk en er zijn geen kosten bij inschrijven.

Alle The President's Men Zondag 2 augustus

Help Zondag 16 augustus

I, Danel Blake Zondag 30 augustus

Gok deze zomer heeft Jake van Winden drie verrassende films gevonden:

Wil je deze zomer op zondagmiddag eens iets anders doen, netter avond in je agenda? Je bent van harte welkom! We kijken uit naar onze ontmoetingen in deze zomer. We zien je graag komen!

De werkgroep Dominicus Ontmoetingen: Thea Merks, Saskia Lichtzand, Agnes Verbeek, Heléne Schuets en Mirke van den Broekelaar

Parochiecentrum, St. Willebrorduspad 3, Tiel
Kosten: €5 p.p. per bijeenkomst | Aanmelden via medbestuur@wolburg.nl

Lezing gemeentelijke woningbouw

Op 25 juni geeft Cor Gradisen een lezing over zijn onderzoek en boek: Gemeentelijke woningbouw in Tiel, met extra aandacht voor het volkswijkje “De Bolabuurt”.

Na de landelijke ontwikkeling over gemeentelijke woningbouw zal eerst de situatie in Tiel worden besproken tot de komst van de eerste sociale gemeentewoningen in 1925. Daarna zal de bouw van gemeentewoningen in Tiel besproken worden tot deze woningen in 1989 werden overgedragen aan de woningstichtingen. De eerste gemeentewoningen stonden, in wat later bekend zou staan als de Bolabuurt, bij de Nieuweweg. Van in de totaal 16 woningen zijn van alle bewoners tussen 1925 en 1945 hun leven in de volksbuurt beschreven. Waar kwam de naam Bolabuurt vandaan en de belevenissen van

enkele bewoners zal zeker in de lezing aan de orde komen.

Locatie: A.V.G.M.-gebouw “De Schakel”, Scheeringlaan 4A, 4001 WJ Tiel.

Tijd: 14.00u-16.00u

Personen kunnen mij ook bellen voor vragen, i.v.m. vervoersproblemen, opgeven hoeft niet echt, mag wel, etc. : 06-51648900

Ans Roefs

Poolse paastradities in de Sint-Dominicuskerk te Tiel

Elke zondagmiddag is er een Eucharistieviering in de Poolse taal om 16.00 uur. Na de zondagsviering is er koffiedrinken achter in de kerk. Zaterdagmiddag 4 april om 13.00 uur vond de traditionele voedselzegening door de Poolse gemeenschap opnieuw plaats in de Sint-Dominicuskerk.

In onze parochie worden Poolse vieringen en activiteiten georganiseerd door een Poolse priester, die gebruikmaakt van de kerk om de Poolse gemeenschap samen te brengen. Wij vinden het waardevol en belangrijk dat Poolse gelovigen zich bij ons welkom voelen - niet alleen tijdens de Poolse vieringen, maar ook tijdens de Nederlandse missen. In Polen is de traditie van het zegenen van paaseieren een belangrijk en geliefd onderdeel van de paasviering. Op Stille Zaterdag brengen families mandjes met eieren, brood, zout en andere symbolische producten naar de kerk om deze te laten zegenen. De eieren staan symbool voor nieuw leven en hoop en nemen een centrale plaats in binnen het Paasfeest.

Wat zit er in het Świąconka-Paasmandje?

De inhoud van het mandje heeft een diepe religieuze betekenis:

- **Eieren (Pisanki):** Beschilderde eieren die staan voor nieuw leven, vruchtbaarheid en de verrijzenis.
- **Brood:** Meestal een gevlochten brood (chalka), dat symbool staat voor het lichaam van Christus.
- **Lam (Baranek):** Een figuurtje van boter, suiker of deeg, dat Jezus als het Lam Gods vertegenwoordigt.
- **Vlees/Worst:** Symboliseert overvloed, vreugde en de beëindiging van de vastentijd.
- **Zout & Peper:** Staat voor reiniging, gastvrijheid en de waarheid.
- **Mierikswortel:** Verwijst naar de bittere passie van Christus, overwinning op de bitterheid van de dood en ook als een symbool van **fysieke kracht, vitaliteit en gezondheid**. Men geloofde vroeger dat het eten van mierikswortel op paasochtend het lichaam zou versterken en beschermen tegen ziekten gedurende het jaar.
- **Ciasto (Babka/Paascake):** Symbool voor vaardigheden en vreugde.
- **Versiering** - De Paasmand wordt versierd:
 - **witte linnen servet** (symbool voor de lijkwade van Christus) en versierd met
 - **bukspan** (buxus) takjes die staan voor hoop en eeuwig leven.

Traditie en betekenis

- **Stille Zaterdag en zegenen van paaseieren:** Het is een moment van samenkomst en voorbereiding op Pasen.
- **1e- Paasdag / Paasontbijt /:** De gezegende etenswaren worden op Paaszondagochtend tijdens het ontbijt met familie gedeeld. Een populaire traditie op paaszondag is het spel **Tikkie** (of *bitki*). Twee mensen tikken hun versierde eieren tegen elkaar aan. Degene wiens ei heel blijft, wint en krijgt (volgens het bijgeloof) een extra portie geluk voor de rest van het jaar.
- **2e- Paasdag / Natte maandag / Śmingus Dyngus:** het is een van de meest speelse en herkenbare Poolse tradities, die gevierd wordt op **Paasmaandag**. Op deze dag besproeien mensen elkaar - van vrienden en familie tot soms zelfs wildvreemden - met water. Wat vroeger begon met een paar druppels wijwater of parfum, is in de loop der jaren uitgegroeid tot ware watergevechten met emmers, waterpistolen en soms zelfs tuinslangen.

Regionale technieken van Pisanki

Het is een echt monnikenwerk dat vaak van generatie op generatie wordt doorgegeven.

De technieken en natuurlijke kleurstoffen voor **pisanki** (versierde eieren) vormen een prachtig stukje Pools erfgoed. Elke regio heeft inderdaad zijn eigen stijl. Geverfde eieren waren vroeger ook een vorm van communicatie. Meisjes gaven hun mooiste *pisanki* aan de jongens die ze leuk vonden. Een rijk versierd ei was een teken van grote affectie. Naast het kleuren zijn er verschillende manieren waarop de patronen worden aangebracht op eieren:

1. **Kraszanki:** Eieren die simpelweg in één kleur gekookt zijn (vaak met uienchillen) zonder extra versiering, of later met een mesje ingekrast (**drapanki**).

2. **Pisanki:** De bekendste methode waarbij patronen met **warme bijenwas** op het ei worden getekend voordat het in de verf gaat (de batikmethode).

3. **Wyklejanki:** Vooral in de regio rond Warschau (Mazovië) worden eieren versierd met vlierbesmerg of kleurrijke wol.

4. **Nalepianki:** In de regio rond Łowicz en Kurpie plakt men piepkleine, met de hand uitgeknipte papieren kunstwerkjes (**wycinanki**) op de eieren.

Betekenis en symboliek van Natte maandag

- **Reiniging en Vruchtbaarheid:** Water staat symbool voor de zuivering van de ziel en het verwelkomen van de vruchtbare lente.
- **Hofmakerij:** Traditioneel gooiden jongens water over de meisjes die ze leuk vonden. Er werd zelfs gezegd dat een meisje dat niet nat werd, minder kans had om dat jaar te trouwen.
- **Geluk:** Hoewel je kletsnat kunt worden, wordt het beschouwd als een teken van geluk en gezondheid voor het komende jaar.
- Het is een dag vol gelach die de overgang markeert van de serieuze vastentijd naar de vreugde van de lente.

Deze traditie stamt uit de 7e tot 12e eeuw en wordt nog steeds sterk in ere gehouden door Polen, ook in het buitenland. Voor Polen die in Nederland wonen, blijft deze traditie van grote betekenis. Ze helpt om de band met hun cultuur en geloof levend te houden, en geeft een gevoel van verbondenheid, juist wanneer men ver van huis is. Tegelijkertijd zien we dat steeds minder mensen de weg naar de kerk vinden, waardoor het des te belangrijker wordt om elkaar te blijven opzoeken en te versterken in gemeenschap.

Samen kunnen we een open en warme gemeenschap creëren, waarin ruimte is voor verschillende achtergronden, talen en traditie - en waarin iedereen zich thuis kan voelen.

Daarom willen wij Poolse parochianen van harte uitnodigen om ook deel te nemen aan de Nederlandstalige vieringen. Op die manier kunnen we elkaar beter leren kennen, bruggen bouwen tussen culturen en samen één gemeenschap vormen. Tegelijkertijd zien wij het als een verrijking om de schoonheid van Poolse tradities, zoals het zegenen van paaseieren, te mogen delen binnen onze parochie in Nederland.

Jolanta Mach

Op maandag 7 september a.s. hopen wij weer op bedevaart te gaan naar Kevelaer

Deze bijzondere dag biedt ruimte voor bezinning, gebed en ontmoeting, en is voor velen een unieke en mooie ervaring. Iedereen die belangstelling heeft, jong en oud, is van harte welkom.

Aanmelden kan via:

Dick Gooijer: e-mail-adres: dickgooijer@outlook.com

Ria Gooijer: telefonisch via 0344-617821.

St. Dominicuskerk

Elke zondagmiddag is er een
Eucharistieviering in de
Poolse taal om 16.00 uur.

Na de zondagsviering is er
koffiedrinken achterin de kerk.

Dagelijks gebedskwartier om 9.45 uur
van maandag t/m vrijdag.

Donderdag 14 mei 11.00 uur: Hemelvaartsdag

Hand. 1,1-11, Ef. 1,17-23, Mt. 28,16-20

Eucharistieviering

Voorganger: P. van der Ven

Koor: Cantors

Lector: Geneviève Galjé

Collecte: Pastorale werk

Zondag 17 mei 11.00 uur: 7e zondag van Pasen

Hand. 1,12-14, 1 Petr. 4,12-16, Joh. 17,1-11a

Woord- en Communiedienst

Voorgangers: V. van der Helm

Koor: Cantors

Lector: Jan van Loon

Intenties: Riet en Johan Schasfoort, Han Angevaare

Collecte: Pastorale werk

Dinsdag 19 mei 19.00 uur: Marialof

Voorganger: M.-J. Van Loon

Koor: Walburgkoor

Zondag 24 mei 11.00 uur: Pinksteren

Hand. 2,1-11, 1 Kor. 12,3b-7.12-13, Joh. 20,19-23

Eucharistieviering

Voorganger: E. Rozeman

Koor: Walburgkoor

Lector: Gerard Kuijpers

Intenties: Ria en Roland van Meurs, Roef de Wit

Collecte: Pastorale werk

Deurcollecte: Vrienden van de Dominicus

Woensdag 27 mei 19.00 uur: Oecumenische Maria- vesper

Voorganger: M.-J. Van Loon, D. Bohlken, P. Gruijthuijsen

Zondag 31 mei 11.00 uur: H. Drie-eenheid

Ex. 34,4b-6.8-9, 2 Kor. 13,11-13, Joh. 3,16-18

Eucharistieviering

Voorganger: F. Hogenelst

Koor: Doremnicus

Lector: Jan van Loon

Intenties: Gerard Telkamp, Roef de Wit,

Theadora Wittens-Belgers

Collecte: Pastorale werk

Deurcollecte: Week van de Missionarissen

Zondag 7 juni 11.00 uur: Sacramentsdag

Deut. 8,2-3.14b-16a, 1 Kor. 10,16-17, Joh. 6,51-58

Eucharistieviering

Voorganger: Kardinaal Eijk

Koor: Soli Deo Gloria en Walburgkoor

Lector: Marita Reuvers

Intenties: Jaargedachtenis: Thea Wittens

Wil de Rond-van Gerven, John Kuijpers

Collecte: Pastorale werk

Zondag 14 juni 11.00 uur: 11e zondag d.h. jaar

Ex. 19,2-6a, Rom. 5,6-11, Mt. 9,36 – 10,8

Eucharistieviering

Voorganger: P. van der Ven

Koor: Mescalanza

Lector: Peter Gruijthuijsen

Intenties: Roef de Wit

Collecte: Pastorale werk

Zondag 21 juni 11.00 uur: 12e zondag d.h. jaar

Jer. 20,10-13, Rom. 5,12-15, Mt. 10,26-33

Eucharistieviering

Voorganger: Mgr. Hoogenboom

Koor: Chantiel

Lector: Jan van Loon

Intenties: Ria en Roland van Meurs, Gerard Telkamp,

Wil de Rond-van Gerven

Collecte: Pastorale werk

Zondag 28 juni 11.00 uur: Afscheid Pastoor Hogenelst

2 Kon. 4,8-11.14-16a, Rom. 6,3-4.8-11, Mt. 10,37-42

Eucharistieviering

Voorgangers: Pastoraal Team

Koor: Alle koren

Lector: Gerard Kuijpers

Intenties: Roef de Wit

Collecte: Pastorale werk

Zondag 5 juli 11.00 uur: 14e zondag d.h. jaar

Zach. 9,9-10, Rom. 8,9.11-13 Mt. 11,25-30

Eucharistieviering

Voorganger: P. van der Ven

Koor: Doremnicus

Lector: Geneviève Galjé

Intenties: Jan Gerritsen, John Kuijpers

Collecte: Pastorale werk

Lingewaarde

Geen vieringen

Vrijthof

Woensdag 3 juni 10.15 uur

Eucharistieviering

Voorganger: F. Hogenelst

Koor: Walburgkoor

Zondag 21 juni 10.15 uur

Gebedsviering

Voorganger: P. Gruijthuijsen

Koor: nog niet bekend

Walstede

Geen vieringen

*Wijzigingen voorbehouden
zie: www.suitbertusparochie.nl/agenda*